

Et nytt næringsrettet forskningskonsern på matområdet med industrien som viktigste premissleverandør er under utvikling. Aksjeselskapet NOFIMA AS er etablert for å realisere konsernet.

NOFIMA eies av staten ved Fiskeri- og kystdepartementet som forvalter sitt eierskap i tett samarbeid med Landbruks- og matdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Ny konsernstruktur skal være på plass innen 1. januar 2008.

NOFIMAs organisasjonsstruktur i interimperioden er beskrevet i nyhetsbrev nr.1, desember 2006.

Elektronisk nyhetsbrev fra NOFIMA AS

c/o Fiskeri- og kystdepartementet

Postboks 8118 Dep
0032 Oslo

Ansvarlig redaktør:
Peter Wesenberg
tlf.: 22 24 64 45/905 23 970
e-post: peter.wesenberg@online.no

Redaktør:
Helga Odden Reksnes
tlf.: 22 24 64 52/958 23 080
e-post: helga.reksnes@chello.no

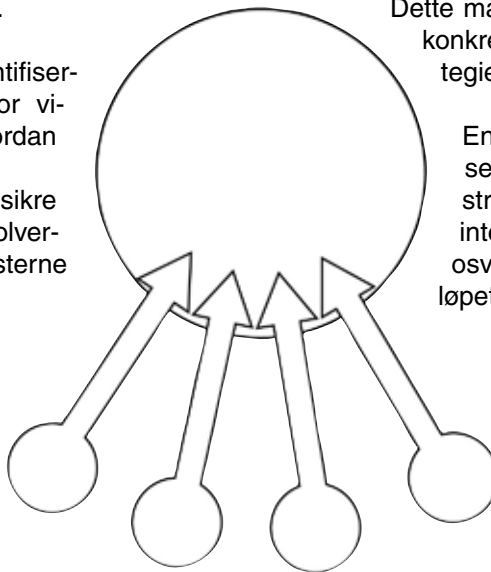
Layout:
Oddvar Dahl, Fiskeriforskning

Utgivelsesfrekvens:
1 gang pr. måned

NOFIMAs visjon og strategier i støpeskjeen

Arbeidet med å utvikle visjon og strategier for det nye forskningskonsernet er i full gang. Oppstarten var en workshop i Stavanger i januar. Fusjonsgruppen (lederne for NOFIMA-instituttene og administrasjonen i NOFIMA) jobbet intenst i to dager med å utvikle en skisse til visjon for hvordan NOFIMA kan se ut i 2011 basert på en felles forståelse av markedet.

Fusjonsgruppen identifiserer viktige temaer for videre arbeid og hvordan dette arbeidet skulle organiseres for å sikre engasjement og involvering fra interne og eksterne interessenter.

I slutten av januar ble NOFIMAs styre orientert om arbeidet og anmodet om å komme med innspill til visjon og strategier. Styret ga full tilslutning til det ambisiøse nivået fusjonsgruppen har lagt seg på. Den klare meldingen fra styret er at NOFIMA om noen år skal være godt posisjonert internasjonalt og ha mulighet for å vokse innen sine fokusområder.

Dette må uttrykkes i visjonen og konkretiseres gjennom strategiene.

En rekke utviklingsprosesser (visjon/strategi, fagstrategier, involvering av interessenter, organisasjon osv.) skal startes opp i løpet av februar.

Internasjonal kompetanse

Administrasjonen har trukket inn bistand fra et internasjonalt selskap i det strategiske utviklingsarbeidet. Frederik van Oene fra Arthur D. Little har bred internasjonal erfaring fra tilsvarende prosesser og vektlegger betydningen av å skape en god visjon som en sentral del av strategiarbeidet.

– Visjonen er en beskrivelse av konkrete resultater på et bestemt punkt i fremtiden og omfatter alle komponenter som er avgjørende for suksess (markedet, kunder, produkter, tjenester og posisjon,

viktigste kompetanseområder, ressurser, arbeidsprosesser, organisasjon, verdier og kultur, konkurrenter, partnere, resultater og resultatindikatorer), sier van Oene. Han fremhever at en god visjon bidrar til å engasjere ansatte, vise prioriteringer og fokusområder og at den kan være en god kilde til energi og innovasjon.

– Den gode visjonen er inspirerende, beskriver hva som gjør en organisasjon unik og gir klare indikasjoner på hva slags produkter en tilbyr, poengterer van Oene.

Rett tidspunkt

Etter drøye fem måneders arbeid er NOFIMAs leder Peter Wesenberg mer overbevist enn noensinne om behovet for og betydningen av et nytt og internasjonalt orientert, næringsrettet forskningskonsern på matområdet. Han mener utviklingstrender og fakta taler for seg selv.

Internasjonal konkurranse...

– Fiskeri og havbruksnæringen er internasjonalt orientert, poengterer Wesenberg og utdypet: – Størstedelen av markedet er utenfor Norge. De største bedriftene er globale. Men også den landbruksbaserte næringsmiddelindustrien orienterer seg i økende grad internasjonalt, legger han til.

– Dette skjer både gjennom etablering og oppkjøp av virksomhet utenfor Norge, og gjennom at næringsmiddelindustrien møter internasjonal konkurranse på hjemmemarkedet. Gjennom denne internasjonaliseringen blir kjøperne av FoU-tjenester mer bevisst de muligheter som ligger i forskningsmiljøer i andre land. Vi ser også en tendens til at norske forskningsmidler blir konkurranseutsatt gjennom Norges økende delfinansiering av EUs forskningsprogrammer. Det betyr at NOFIMA-instituttene, og ikke bare industrien, må forholde seg til en internasjonal konkurranse når det gjelder forskningsoppdrag. Ved å etablere og utvikle NOFIMA-konsernet med en kraftig ambisjon om å bli internasjonalt konkurransedyktig i forhold til norsk industri sine FoU-behov, vil de norske forskningsmiljøene stå bedre rustet i konkurransen om oppdrag, mener Wesenberg.

Peter Wesenberg mener utviklingstrender og fakta taler for seg selv.

...gir nye muligheter

– Samtidig åpner det seg en god mulighet for å vokse i det internasjonale markedet, spesielt på de områder der de norske FoU-miljøer i dag har sin styrke. NOFIMA-samarbeidet vil gi økte muligheter for spesialisering og utvikling samt mer kraft til markedsføring. Dette vil gi instituttene økt internasjonal konkurransekraft, og dermed i større grad enn i dag også åpne for forskningsoppdrag hos nye kunder internasjonalt. Samtidig vil norsk næringsmiddelindustri hente gevinster ved at norske FoU-miljø blir mer aktive internasjonalt, slår Wesenberg fast.

Hvem gjør hva?

– Sett fra brukernes ståsted fremstår NOFIMA-instituttene i dag for fragmenterte, mener Wesenberg.

– Tilbakemeldinger tilsier at det er vanskelig for kundene å vite hvem som kan hva, og hvor man skal henvende seg. Det foregår i tillegg en del paral-

lellaktivitet – også gjennom bruk av offentlige midler – noe som ikke kan sies å være optimal ressursutnyttelse. Gjennom NOFIMA-etableringen vil vårt samlede tilbud til brukerne bli bedre koordinert, konstaterer han.

– Dessuten har hvert forskningsmiljø ofte små og sårbare faggrupper. Investeringer i kompetanse gjennom flere år kan forsvinne over natten hvis enkeltforskere slutter. Det er derfor et stort poeng å samordne aktiviteten i forskningsmiljøene for å skape større, mer robuste og komplementære forskningsgrupper, poengterer Wesenberg. Han trekker i tillegg fram muligheten for gjensidig å styrke hverandres kompetanse ved økt samarbeid og utveksling mellom instituttene.

Ett samlet fagmiljø

– For å lykkes med vår ambisjon, må NOFIMA utvikles til å bli ett samlet fagmiljø, og ta ut de positive synergier som ligger mellom instituttene. Her ligger det betydelig utfordringer siden NOFIMA skal etableres med flere datterselskaper som ligger geografisk spredt. Dette stiller store krav til ledelse, styringssystemer, og ikke minst til samhandling mellom forskere på tvers av selskapsgransene og sektorgrensene. Her snakker vi ikke bare om samarbeid på prosjektnivå, men om utvikling av fagmiljøer som kan møte kundene på en koordinert måte.

Gjennom NOFIMA har vi altså en mulighet til å øke vår konkurransekraft internasjonalt ved å skape større og mer robuste fagmiljøer. Dette vil både sikre eksisterende kunderelasjoner, og gi oss muligheten for vekst internasjonalt. Men skal vi lykkes, krever det vilje til å se på større og viktigere sammenhenger og mål enn hvert enkelt institutt og organisasjon sine særinteresser. Det kan selvsagt være en stor utfordring på kort sikt, men spørsmålet er om vi har et reelt alternativ på lang sikt, uttaler Peter Wesenberg, adm.dir. i NOFIMA.

Kompetansekartlegging og -vurdering

Som et ledd i utviklingen av faglig plattform og styringsstruktur for NOFIMA er Norges forskningsråd anmodet av Fiskeri- og kystdepartementet om å forestå en faglig evaluering av NOFIMA-instituttene. Forskningsrådet har respondert positivt på henvendelsen. Arbeidet med kompetansekartlegging og -vurdering starter i februar og forventes avsluttet i løpet av første halvår 2007. Forskningsrådet foreslår en kompetansekartlegging basert på vitenskapelig kvalitet som i grove trekk kan bestå av følgende deler:

1. En gjennomgang og analyse av publiserings- og siteringsdata for de enkelte institutter innenfor definerte forsknings-tema. Dette vil gjøres av NIFU STEP.
2. En gjennomgang og vurdering av vitenskapelig kvalitet av forskergruppene i de enkelte instituttene innenfor defi-

nerte forskningstema. Dette foreslås gjort av et begrenset antall (to eller tre) fagpaneler satt sammen av norske/nordiske personer.

Forskningsrådet mener det er viktig å gjøre en slik kompetansekartlegging og -vurdering i nært samarbeid med NOFIMA-instituttene.

Med utgangspunkt i ønsket om å trekke prinsipielle skiller mellom næringsrettet og forvaltningsrettet forskning og planer om å etablere et datterselskap for NOFIMA i Bergen, vil relevante forskergrupper fra Havforskningsinstituttet og NIFES bli inkludert i kompetansekartleggingen og -vurderingen.

Status NOFIMA-etableringen

- Strategiprosess igangsatt. Interne og eksterne interessenter blir trukket inn i arbeidet i løpet av februar.
- Tilbudsbrev sendt ut til alle ikke-statlige eiere. Sonderinger, avklaringer og forhandlinger pågår.
- St.prp. om NOFIMA planlegges fremlagt for Stortinget i løpet av vårsesjonen.
- Prosess rundt kompetansekartlegging og -vurdering igangsettes primo februar i regi av Forskningsrådet.
- Kommunikasjonsmål og -strategier for NOFIMA vedtatt. Handlingsplan utarbeides i løpet av februar.